



**VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ TARNYBOS  
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS  
DĖL VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ TARNYBOS DIREKTORIAUS 2017 M. BIRŽELIO 28 D.  
ĮSAKYMO NR. 1S-95 „DĖL KAINODAROS TAISYKLIŲ NUSTATYMO METODIKOS  
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2019 m. d. Nr. 1S-  
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 87 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 95 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo 95 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 101 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo 52 straipsnio 5 dalies 3 punktą:

1. P a k e i č i u Kainodaros taisyklių nustatymo metodiką, patvirtintą Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-95 „Dėl Kainodaros taisyklių nustatymo metodikos patvirtinimo“ ir išdėstau ją nauja redakcija (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad

2.1. šiuo įsakymu patvirtinta Kainodaros taisyklių nustatymo metodika yra taikoma viešojo pirkimo ir pirkimo procedūroms, pradėtoms vykdyti nuo 2019 m. vasario 1 d., išskyrus atnaujinto varžymosi procedūras, vykdomas preliminarinių viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių ar preliminarinių pirkimo–pardavimo sutarčių, sudarytų iki 2019 m. sausio 31 d., pagrindu;

2.2. šis įsakymas įsigalioja 2019 m. vasario 1 d.

Direktorė

Diana Vilytė

PATVIRTINTA  
Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus  
2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-95  
(2019 m. d. įsakymo Nr. 1S-  
redakcija)

## KAINODAROS TAISYKLIŲ NUSTATYMO METODIKA

### I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kainodaros taisyklių nustatymo metodika (toliau – Metodika) vadovaujasi (mažos vertės viešojo pirkimo ar pirkimo atveju – rekomenduojama vadovautis) perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai (toliau kartu – pirkimo vykdytojas) viešojo pirkimo ir pirkimo (toliau kartu – pirkimas) dokumentuose ir viešojo pirkimo–pardavimo ar pirkimo–pardavimo sutartyse (toliau kartu – sutartis) nustatydami kainodaros taisykles.

2. Pagrindinės šioje Metodikoje vartojamos sąvokos:

2.1. **Darbų apimtis** – darbų projekto techninėse specifikacijose, aiškinamuosiuose raštuose ir brėžiniuose išreikštų projektinių sprendinių visuma, apimanti visus tiekėjui būtinus atlikti darbus, visas tiekėjui nustatytas pareigas, užduotis ir rizikas. Atskirais atvejais darbų apimtį gali apibrėžti ir darbų kiekis.

2.2. **Įkainis** – prekės, paslaugos ar darbo mato vieneto kaina (*pavyzdžiui, jei teikiama paslauga matuojama žmogaus darbo valandomis, paslaugos įkainis – žmogaus darbo valandos kaina*).

2.3. **Kaina** – už prekes, paslaugas ir (ar) darbus pagal sutartį tiekėjo gaunama ekonominė nauda (*pavyzdžiui, tai gali būti tiekėjui faktiškai pagal sutartį sumokama pinigų suma*). Į kainą turi būti įskaičiuoti visi mokesčiai ir kitos tiekėjo patiriamos su sutarties vykdymu susijusios išlaidos.

2.4. **Kainodaros taisyklės** – pirkimo dokumentuose, sutartyje ir (ar) sutarties pakeitimuose nustatomi sutarties kainos apskaičiavimo būdai, kriterijai, taisyklės.

2.5. **Kiekių (apimčių) keitimas** – sutarties pakeitimas, atliekamas dėl dalies perkamų prekių, paslaugų ir (ar) darbų arba jų kiekio (apimties) atsisakymo, vienu prekių, paslaugų ir (ar) darbų pakeitimo kitomis prekėmis, paslaugomis ir (ar) darbais, papildomų prekių, paslaugų ir (ar) darbų įsigijimo.

2.6. **Kintama kainos dalis (kintamas įkainis)** – visiems skirtas viešai skelbiamas pasiūlymas sudaryti sutartį, pvz. prekių pažymėtomis kainomis išdėstymas parduotuvės vitrinoje ar lentynoje, įskaitant internetines parduotuves ir pan., arba kainodaros taisyklėse nurodyta aiškiai apibrėžta kainos dalis, kuri priklauso nuo tam tikro išorinio parametro, kurio reikšmė kiek įmanoma mažiau turėtų priklausyti tiek nuo pirkimo vykdytojo, tiek nuo tiekėjo.

2.7. **Paslaugų apimtis** – paslaugų techninėje užduotyje nustatytų paslaugų teikėjo veiksmų visuma, apimanti visas jam nustatytas pareigas, užduotis ir rizikas. Atskirais atvejais paslaugų apimtį gali apibrėžti ir paslaugų kiekis.

2.8. **Peržiūra** – sutarties kainos (įkainių) pakeitimas, atliekamas dėl kainų lygio pokyčio, mokesčių, minimalaus darbo užmokesčio dydžio pasikeitimo bei kitų objektyvių aplinkybių, nesusijusių su sutarties termino, prekių, paslaugų ir (ar) darbų kiekiu ir (ar) apimties, objekto keitimu.

2.9. **Pradinės sutarties vertė** – pradinėje sutartyje nurodyta sutarties vertė, apskaičiuota Metodikoje nustatyta tvarka. Nurodant pradinės sutarties vertę, į ją neįtraukiama ta vertė, kuri gali atsirasti dėl pirkimo dokumentuose ir sutartyje numatytų pasirinkimo galimybių (sutarties termino, perkamų kiekių, apimties, objekto pakeitimų ir pan.) Pirkimo vykdytojas pradinės sutarties vertę nurodo sudarydamas sutartį. Pradinės sutarties vertė nekinta per visą sutarties vykdymo laikotarpį, išskyrus kai sutarties vertė peržiūrima pagal joje nurodytas kainų peržiūros sąlygas<sup>1</sup>.

2.10. **Prekių, paslaugų ir (ar) darbų kiekis** – skaitine reikšme kiekių žiniaraštyje išreikštas dydis (atitinkamais matavimo vienetais), nurodantis perkamų prekių, paslaugų ir (ar) darbų kiekį.

2.11. **Tiekėjas** – prekių tiekėjas, paslaugų teikėjas ar darbų rangovas.

3. Kitos Metodikoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatyme (toliau – Pirkimų įstatymas), Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatyme (toliau – Gynybos ir saugumo pirkimų įstatymas) (toliau, visi trys įstatymai kartu – Įstatymai), Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse ir juos įgyvendinančiuose teisės aktuose.

4. Kainodaros taisyklės turi būti:

4.1. aiškiai ir nedviprasmiškai nustatytos pirkimo dokumentuose ir sutartyje;

4.2. numatančios aiškų atsiskaitymą su tiekėju ir užtikrinančios, kad atsiskaitymo su tiekėju metu nekiltų neaiškumų dėl suteiktų prekių, paslaugų ar darbų įkainojimo;

4.3. nesudarančios galimybių taikyti alternatyvius kainos apskaičiavimo būdus ar alternatyvias taisykles;

4.4. dirbtinai neribojančios konkurencijos, nesudarančios skirtingų sąlygų tiekėjams dalyvauti pirkime;

4.5. užtikrinančios racionalų lėšų panaudojimą ir pirkimų principų laikymąsi;

4.6. nenustatančios per didelės rizikos pirkimo vykdytojui dėl sutarties kainos padidėjimo arba iš kitos pusės nenustatančios sąlygų tiekėjui veikti jam nepalankiomis sąlygomis.

5. Jei pirkimo vykdytojas ketina tiekėjams mokėti avansu, pirkimo dokumentuose ir sutartyje turi būti aiškiai aprašyta avanso paskaičiavimo ir mokėjimo tvarka ir sąlygos.

6. Jeigu tai leidžiama dėl pirkimo sutarties pobūdžio, pirkimo vykdytojas pirkimo dokumentuose ir sutartyje turi nustatyti tiesioginio atsiskaitymo su subtiekejais galimybę ir tokio atsiskaitymo tvarką.

7. Pirkimo vykdytojas prieš pirkimo vykdymą vidiniuose dokumentuose turi nusistatyti (pirkimo dokumentuose – gali nusimatyti) didžiausią ekonominius skaičiavimais pagrįstą (panašų ar

<sup>1</sup> Atkreiptinas dėmesys, kad teikiant ataskaitas apie sudarytas sutartis, nurodoma bendra sutarties (preliminarijosios sutarties) vertė, įskaitant visus privalomus mokesčius. Jei sutartyje (preliminariojoje sutartyje) numatomas prekių tiekimo, paslaugų teikimo ar darbų atlikimo pratęsimas ar galimybė pirkti papildomai (pasirinkimo galimybės), nurodant vertę, turi būti atsižvelgta į visas galimas pasirinkimo galimybes. Pradinės sutarties vertė gali nesutapti su numatoma pirkimo verte, numatomos sutarties verte ar bendra sutarties verte.

analogiškų projektų, prekių, paslaugų pirkimo palyginimais ar taikant patvirtintų mokslo įstaigų normatyvais ar metodikomis) pirkimui skiriamų lėšų dydį, ir kaip apskaičiuos ar tiekėjų pasiūlymai neviršija pirkimui skirtos lėšų sumos, t. y. kokią pasiūlymo kainą laikys per didele (nepriimtina).

8. Pirkimo dokumentuose ir sutartyje turi būti nustatytos kainodaros taisyklės, taikomas sutartyje numatytiems galimiems sutarties keitimo atvejams.

## **II SKYRIUS SUTARTIES KAINOS APSKAIČIAVIMO BŪDŲ NUSTATYMAS**

### **PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS**

9. Pirkimo vykdytojas pirkimo dokumentuose ir sutartyje privalo nurodyti, koks sutarties kainos apskaičiavimo būdas ar jų derinys yra taikomas. Atskiroms sutarties dalims gali būti taikomi skirtingi kainos apskaičiavimo būdai.

10. Pirkimo vykdytojas, nustatydamas kainodaros taisykles, gali nustatyti šiuos sutarties kainos apskaičiavimo būdus:

10.1. fiksuotos kainos;

10.2. fiksuoto įkainio;

10.3. fiksuotos kainos su peržiūra;

10.4. fiksuoto įkainio su peržiūra;

10.5. kintamo įkainio;

10.6. sutarties vykdymo išlaidų atlyginimo;

10.7. kitus būdus ir (ar) jų derinius, nustatytus laikantis Metodikos 4 punkte įtvirtintų kainodaros taisyklėms taikomų reikalavimų.

11. Kai darbų atlikimo laikotarpis kartu su numatytu sutarties pratęsimu yra ilgesnis nei 1 (vieneri) metai, pirkimo vykdytojas privalo numatyti fiksuotą kainą su peržiūra arba fiksuotą įkainį su peržiūra arba kitą kainos apskaičiavimo būdą, kartu numatant ir sutarties kainos (įkainių) peržiūros sąlygas.

12. Kai paslaugų teikimo trukmė kartu su numatytu sutarties pratęsimu yra ilgesnė nei 3 (treji) metai, pirkimo vykdytojas privalo numatyti fiksuotą kainą su peržiūra arba fiksuotą įkainį su peržiūra arba kitą kainos apskaičiavimo būdą, kartu numatant ir sutarties kainos (įkainių) peržiūros sąlygas.

### **ANTRASIS SKIRSNIS PREKIŲ IR (AR) PASLAUGŲ SUTARČIŲ KAINOS APSKAIČIAVIMO BŪDAI**

#### **Fiksuota kaina**

13. Fiksuotos kainos kainodara nustatoma, kai pirkimo vykdytojas gali pirkimo dokumentuose nurodyti pakankamai tikslų reikalingų prekių, paslaugų kiekį ir (ar) apimtį, ir tiekėjas, rengdamas pasiūlymą, turi realias galimybes numatyti ir įvertinti sutarties vykdymo išlaidas bei gali

prisiimti riziką dėl šių išlaidų dydžio pagal pirkimo vykdytojo pirkimo dokumentuose pateiktą informaciją apie perkamą objektą.

14. Pirkimo dokumentuose ir sutartyje nustačius fiksuotą kainą:

14.1. pasiūlymo vertinimo metu yra vertinamas tiekėjo siūlomos kainos dydis;

14.2. tiekėjui už visas sutartyje numatytas prekes ir (ar) paslaugas, sumokama visa sutarties kaina iš karto (pristačius visas prekes ir (ar) suteikus visas paslaugas) arba dalimis (etapais).

15. Pirkimo vykdytojas gali prašyti, kad tiekėjai, teikdami pasiūlymą įkainotų atskiras pirkimo dalis.

16. Nustačius fiksuotos kainos kainodarą, pradinės sutarties vertė yra lygi laimėjusio tiekėjo pasiūlymo kainai, nurodytai už visą pirkimo dokumentuose ir sutartyje nurodytą perkamų prekių ir (ar) paslaugų kiekį ir (ar) apimtį.

### Fiksuotas įkainis

17. Fiksuoto įkainio kainodara nustatoma, kai perkamos vienu ar keliomis prekių ir (ar) paslaugų arba prekių ir (ar) paslaugų susideda iš skirtingų elementų, o pirkimo vykdytojas iš anksto nežino tikslaus numatomų pirkti prekių kiekio ir (ar) tikslaus pagal sutartį teiktinų paslaugų kiekio ir (ar) apimtį, tačiau rengdamas pasiūlymą tiekėjas turi realias galimybes iš anksto numatyti ir įvertinti sutarties vykdymo išlaidas pirkimo objekto mato vienetui ir gali prisiimti riziką dėl sutarties vykdymo išlaidų pirkimo objekto mato vienetui dydžio.

*Pavyzdžiui, kai sudaroma ilgalaikė sutartis dėl tam tikrų paslaugų, pavyzdžiui, remonto, šių paslaugų kiekis ir (ar) apimtis priklauso nuo sutarties vykdymo metu išskylančio poreikio, t. y. gedimų. Šiuo atveju sudarant sutartį iš anksto nustatyti fiksuotą kainą galimybių nėra, tačiau sutartyje galima nurodyti paslaugų įkainius, pagal kuriuos pirkimo vykdytojas atsiskaitys su tiekėju.*

18. Pirkimo dokumentuose ir sutartyje nustačius fiksuoto įkainio kainodarą, pasiūlymo vertinimo metu yra vertinamas įkainio dydis ar įkainių suma. Jei pirkimo objektas susideda iš sudėtinių dalių ir pirkimo vykdytojas pirs skirtingus prekių ir (ar) paslaugų kiekius ir (ar) apimtį, vertinant pasiūlymą, vertinama įkainių, padaugintų iš maksimalių ar numatomų įsigyti preliminarinių kiekių ir (ar) apimčių arba lyginamųjų koeficientų, suma (lyginamasis koeficientas turėtų būti suprantamas kaip perkamo objekto sudėtinių dalių kiekio proporcinis pasiskirstymas). Toks vertinimas turi būti taikomas nepriklausomai nuo to, ar preliminarūs kiekiai (apimtys) nurodomi vienetais ar suma.

19. Įsigyjamų prekių ir (ar) paslaugų kiekiai gali būti nustatomi šiais būdais:

19.1. nurodant įsigyjamų prekių ir (ar) paslaugų sąrašą bei numatomų įsigyti prekių ir (ar) paslaugų kiekius, nustatant jų viršutinę ir apatinę ribas, *pavyzdžiui*, „nuo  $x$  iki  $y$ “; „ne mažiau kaip  $x$ , bet ne daugiau kaip  $y$ “, „ $z \pm q$  procentų“, „ $z \pm q$  vienetų“ ir panašiai. Jeigu yra nurodoma procentinė paklaida „ $z \pm q$  procentų“ ar „ $z \pm q$  vienetų“, pirkimo vykdytojas turi aiškiai nurodyti ribą, nuo kurios ji skaičiuojama, *pavyzdžiui*, kiekvienos perkamos prekės, prekių grupės, paslaugos, paslaugų grupės ir panašiai. Jeigu neįmanoma nustatyti apatinės ribos, nurodoma viršutinė riba.

*Pavyzdžiui, pirkimo vykdytojas gali numatyti, kad jis įsigis: nuo 1500 iki 2000 vienetų pieštukų; ne mažiau kaip 4000, bet ne daugiau nei 6500 vienetų pieštukų; 3500 vienetų pieštukų  $\pm$  30 procentų nuo perkamų pieštukų kiekio.*

Šiuo atveju pradinės sutarties vertė bus lygi laimėjusio tiekėjo pasiūlymo kainai, apskaičiuotai sudauginus maksimalų prekių ir (ar) paslaugų kiekį iš laimėjusio tiekėjo pasiūlyto įkainio (-ių), išskyrus kai kiekiai nurodomos pagal formulę „ $z \pm q$  procentų“ arba „ $z \pm q$  vienetų“ – tuomet pradinės sutarties vertė bus lygi laimėjusio tiekėjo pasiūlymo kainai, apskaičiuotai sudauginus „ $z$ “ prekių ir (ar) paslaugų kiekį iš laimėjusio tiekėjo pasiūlyto įkainio (-ių).

19.2. nurodant įsigyjamų prekių ir (ar) paslaugų sąrašą bei minimalią ir maksimalią pirkimui skirtą lėšų sumą, *pavyzdžiui, prekių bus perkama minimaliai už 10 000,00 eurų, o maksimaliai – už 15 000,00 eurų.* Taip pat gali būti nurodoma procentinė paklaida, *pavyzdžiui „ $z$  eurų  $\pm q$  procentų.* Jeigu neįmanoma nurodyti minimalios pirkimui skirtos lėšų sumos, nurodoma maksimali. Pirkimo vykdytojas turi nurodyti preliminarius lyginamuosius prekių ir (ar) paslaugų kiekius ar koeficientus, kurie bus naudojami tik pasiūlymų vertinime ir nebus laikomi maksimaliais.

*Šį būdą rekomenduojama naudoti, kai pirkimo vykdytojas negali paskaičiuoti prekių kiekių ir (ar) paslaugų apimčių, ypač, jei jos priklauso ne nuo pirkimo vykdytojo.*

Šiuo atveju pradinės sutarties vertė bus lygi maksimaliai pirkimui skirtai lėšų sumai pirkimo dokumentuose ir sutartyje nurodytų prekių, paslaugų įsigijimui tiekėjo pasiūlyme nurodytais įkainiais, išskyrus, kai suma nurodoma pagal formulę „ $z$  eurų  $\pm q$  procentų“ – tuomet pradinės sutarties vertė bus „ $z$  eurų“

19.3. nurodant įsigyjamų prekių ir (ar) paslaugų sąrašą bei maksimalius prekių ir (ar) paslaugų kiekius ir maksimalią pirkimui skirtą lėšų sumą. Pirkimo vykdytojas negali daugiau pirkti pagal sutartį, kai pasiekiamas bent vienas iš numatytų kriterijų – maksimalūs prekių ir (ar) paslaugų kiekiai arba maksimali pirkimui skirta lėšų suma, priklausomai nuo to, kas įvyksta anksčiau.

*Pavyzdžiui, pirkimo vykdytojas nurodo, kad įsigis iki 2000 vienetų pieštukų, iki 5000 vienetų rašiklių, iki 1000 vienetų trintukų, iki 100 vienetų liniuočių, o nurodytoms prekėms skiriama maksimali lėšų suma yra 1 000,00 eurų. Pirkimo vykdytojas negalės įsigyti daugiau pieštukų pagal šią sutartį, kai bus pasiektas bent vienas iš kriterijų, t. y. arba jis įsigis 2000 vienetų pieštukų ir daugiau pieštukų pirkti negalės (jis gali įsigyti kitas sąraše nurodytas prekes, kol neišpirks viso nurodyto tam tikros prekės kiekio), arba pasieks 1 000,00 eurų limitą ir daugiau negalės pirkti jokių numatytų prekių.*

Šiuo atveju pradinės sutarties vertė bus lygi laimėjusio tiekėjo pasiūlymo kainai, apskaičiuotai sudauginus maksimalų prekių ir (ar) paslaugų kiekį iš laimėjusio tiekėjo pasiūlyto įkainio (-ių) arba maksimaliai pirkimui skirtai lėšų sumai, priklausomai nuo to kuri iš jų yra mažesnė. Tais atvejais, kai pasiūlymo kaina, apskaičiuota sudauginus maksimalų prekių ir (ar) paslaugų kiekį iš laimėjusio tiekėjo pasiūlyto įkainio (-ių) yra didesnė už maksimalią pirkimui skirtą lėšų sumą, būtina nepamiršti įvertinti ar laimėjusio pasiūlymo kaina nėra per didelė ir nepriimtina. *Pvz., pirkimo vykdytojas nurodo, jog maksimaliai pirkimui skirs 20 000,00 eurų, o vidiniuose dokumentuose gali nusimatyti, kad per didelė ir nepriimtina kaina laikys, jei pasiūlymų kaina viršys 21 000,00 eurų.*

20. Sutarties vykdymo metu įsigijami kiekiai, taip pat sutarties kaina, kuri turės būti sumokėta tiekėjui, priklauso nuo faktinių užsakymų, t. y. įsigijami kiekiai negali viršyti sutartyje pagal Metodikos taisykles nustatytos kiekio viršutinės ribos (nurodytos vienetais arba suma), o išpirkti mažesnę kiekį (tačiau ne mažiau nei nustatyta apatinė riba), pirkimo vykdytojas gali.

21. Pirkimo vykdytojas, prekių pirkimo atveju, pirkimo dokumentuose ir sutartyje gali numatyti, jog, esant poreikiui, gali įsigyti prekių sąraše nenurodytų, tačiau su pirkimo objektu susijusių prekių. Pirkimo vykdytojas prekių sąraše nenurodytų, tačiau su pirkimo objektu susijusių prekių gali

įsigyti neviršijant 10 procentų pradinės sutarties vertės. Tiek pirkimo dokumentuose, tiek sutartyje turi būti nurodyta, kad už prekių sąrašė nenurodytas, tačiau su pirkimo objektu susijusias prekes bus apmokėta ne didesnėmis nei užsakymo dieną tiekėjo prekybos vietoje, kataloge ar interneto svetainėje nurodytomis galiojančiomis šių prekių kainomis arba, jei tokios kainos neskelbiamos, tiekėjo pasiūlytomis, konkurencingomis ir rinką atitinkančiomis kainomis.

### **Fiksuota kaina su peržiūra**

22. Fiksuotos kainos su peržiūra kainodara gali būti nustatoma esant Metodikos II skyriaus antrojo skirsnio dalyje „Fiksuota kaina“ nurodytoms sąlygoms bei siekiant išlaikyti šalių sutartinių prievolių pusiausvyrą (ypač ilgesnės trukmės sutartims), pirkimo dokumentuose ir sutartyje nustatant sutarties kainos peržiūrą.

23. Nustačius fiksuotos kainos su peržiūra kainodarą, pradinės sutarties vertė yra lygi laimėjusio tiekėjo pasiūlymo kainai, nurodytai už visą perkamų prekių ir (ar) paslaugų kiekį ir (ar) apimtį. Jei sutarties vertė buvo peržiūrėta pagal sutartyje nurodytas kainų peržiūros sąlygas, atitinkamai patikslinama (didėja arba mažėja) pradinės sutarties vertė.

### **Fiksuotas įkainis su peržiūra**

24. Fiksuoto įkainio su peržiūra kainodara gali būti nustatoma esant Metodikos II skyriaus antrojo skirsnio dalyje „Fiksuotas įkainis“ nurodytoms sąlygoms bei siekiant išlaikyti šalių sutartinių prievolių pusiausvyrą (ypač ilgesnės trukmės sutartims).

25. Nustačius fiksuoto įkainio su peržiūra kainodarą, pradinės sutarties vertė apskaičiuojama kaip numatyta Metodikos II skyriaus antrojo skirsnio dalyje „Fiksuotas įkainis“. Jei sutarties vertė buvo peržiūrėta pagal sutartyje nurodytas kainų peržiūros sąlygas, atitinkamai patikslinama (didėja arba mažėja) pradinės sutarties vertė.

### **Kintamas įkainis**

26. Kintamo įkainio kainodara gali būti nustatoma tik pagrįstais atvejais, kai yra neracionalu naudoti kitus kainos apskaičiavimo būdus ir:

26.1. pirkimo vykdytojui reikia pirkti skirtingų prekių ir (ar) paslaugų, kurių kiekių ir asortimento (apimčių) pirkimo vykdytojas iš anksto negali prognozuoti, šios prekės ir (ar) paslaugos perkamos nuolat reguliariai, sudarius ilgalaikes (ne trumpesnes kaip 1 (vienerių metų) sutartis ir jų kainos siūlomos visiems skirtais viešai skelbiamais pasiūlymais sudaryti sutartį, pvz. prekių pažymėtomis kainomis išdėstymas parduotuvės vitrineje ar lentynose, internetinėse parduotuvėse ir pan., arba

26.2. perkamų prekių ir (ar) paslaugų rinkos kaina skirtingu laikotarpiu tiesiogiai priklauso nuo aiškiai apibrėžiamos kainos dalies, kuri priklauso nuo tam tikro išorinio parametro.

*Pavyzdžiui, sudarant ilgalaikę sutartį dėl kuro tiekimo, sutartyje galima nustatyti tiesioginę tiekiamo kuro kainos priklausomybę nuo viešai skelbiamos kainos degalinėje ir kita.*

27. Kintamo įkainio kainodara susideda iš dviejų dalių – kintamos dalies ir tiekėjo pasiūlyto priedo ar nuolaidos, kuri skaičiuojama santykinu ar absoliutiniu dydžiu.

28. Pirkimo dokumentuose ir sutartyje nustačius kintamo įkainio kainodarą:

28.1. pirkimo vykdytojas pirkimo dokumentuose turi nurodyti, kaip teikiant pasiūlymą apskaičiuojama kintama dalis (*pavyzdžiui, pagal savaitės, mėnesio ar ketvirčio vidurkius ir panašiai*) ir turi nurodyti preliminarius numatomų įsigyti prekių ir (ar) paslaugų kiekius pagal Metodikos II skyriaus antrojo skirsnio dalyje „Fiksuotas įkainis“ nustatytas taisykles;

28.2. pasiūlymai vertinami Metodikos II skyriaus antrojo skirsnio dalyje „Fiksuotas įkainis“ nustatyta tvarka, atsižvelgiant į tiekėjo siūlomą įkainį ar priedą;

28.3. tiek pirkimo dokumentuose, tiek sutartyje turi būti nurodyta, kad už prekių ir (ar) paslaugų sąrašė nenurodytas, tačiau su pirkimo objektu susijusias prekes ir (ar) paslaugas bus apmokėta ne didesnėmis nei užsakymo pateikimo dieną tiekėjo viešai skelbiamomis prekybos vietoje ar interneto svetainėje (įskaitant elektronines parduotuves) galiojančiomis šių prekių ir (ar) paslaugų kainomis pridedant tiekėjo pasiūlyme pasiūlytą priedą ar atimant nuolaidą. Rekomenduojama įvertinti ir numatyti pirkimo dokumentuose ir sutartyje ar tiekėjo pasiūlyta nuolaida (antkainis) gali būti ir ar turės būti sumuojama su kitomis tiekėjo taikomomis nuolaidomis (antkainiais).

29. Nustačius kintamo įkainio kainodarą, pradinės sutarties vertė nustatoma Metodikos II skyriaus antrojo skirsnio dalyje „Fiksuotas įkainis“ nustatyta tvarka.

### Sutarties vykdymo išlaidų atlyginimas

30. Sutarties vykdymo išlaidų atlyginimo kainodara nustatomas tada, kai pirkimo vykdytojas negali pirkimo dokumentuose tiksliai apibrėžti dalies pirkimo objekto, o tiekėjas, rengdamas pasiūlymą, neturi realių galimybių iš anksto numatyti ir įvertinti visų sutarties vykdymo išlaidų ir sutarties sudarymo metu negali prisiimti rizikos dėl tam tikrų sutarties vykdymo išlaidų dydžio. Sutarties vykdymo išlaidų atlyginimo kainodara netaikoma, kai pirkimo vykdytojas gali tiksliai apibūdinti pirkimo objektą, o tiekėjas gali prisiimti riziką dėl visų sutarties vykdymo išlaidų dydžio.

*Pavyzdžiui:*

*parodų organizatoriui už parodą pirkimo vykdytojas sutartyje numato sumokėti sutarties kainos dalį dėl parodos organizavimo, o kitas faktines išlaidas, susijusias su parodos organizavimu, kurių pirkimo vykdytojas negalėjo numatyti, apmokėti pagal sąskaitas faktūras (parodos ploto nuomos išlaidas, eksponatų transportavimo išlaidas, reklamos išlaidas ir panašiai);*

*pirkdamas kelionių organizavimo paslaugas, pirkimo vykdytojas sutartyje numato, kad tiekėjo aptarnavimo mokesčiui bus taikomas fiksuoto įkainio sutarties kainos apskaičiavimo būdas (pavyzdžiui, vieno pirkimo vykdytojo darbuotojo kelionės organizavimas kainuos 5,00 eurus). Sutartyje taip pat turi būti numatyta, kad pirkimo vykdytojas apmokės kelionės organizatoriui išlaidas, kurias jis patirs, t. y. už vizą, kelionės draudimą, lėktuvų, traukinių bilietus, gyvenamosios vietos nuomą ir panašiai;*

*paslaugų teikėjui už kopijavimo aparatų remonto paslaugą pirkimo vykdytojas numato sumokėti fiksuotą sutarties kainos dalį už remonto paslaugą (pvz., valandos įkainis) o kitą sutarties kainos dalį – faktines išlaidas už remontui reikalingas detales, medžiagas, kurių pirkimo vykdytojas negali numatyti, apmokėti pagal tiekėjo pateiktas sąskaitas faktūras.*



31. Sutarties vykdymo išlaidų atlyginimo kainodara susideda iš dviejų dalių – viena kainos dalis apskaičiuojama taikant vieną iš šios Metodikos 10.1 – 10.4 papunkčiuose nurodytų kainos apskaičiavimo būdų, o kitą kainos dalį sudaro tam tikros tiekėjo faktiškai patiriamos išlaidos, tiesiogiai susijusios su sutarties vykdymu.

32. Pirkimo dokumentuose ir sutartyje nustačius sutarties vykdymo išlaidų atlyginimo kainodarą:

32.1. pirkimo vykdytojas pirkimo dokumentuose ir sutartyje turi numatyti konkrečias išlaidas (*pavyzdžiui, nurodydamas jų grupes, rūšis, sritis ar panašiai*), įskaitytinas į tiekėjui pagal sutartį mokėtiną kainą. Sutartyje turi būti numatyta, kad pirkimo vykdytojui pareikalavus, tiekėjas privalo per sutartyje nustatytą terminą pateikti išlaidas pagrindžiančius trečiųjų šalių dokumentus. Tiekėjui, vadovaujantis kainodaros taisyklėmis, neturi būti sudėtinga šias išlaidas pagrįsti, o pirkimo vykdytojui neturi būti sudėtinga patikrinti šių išlaidų pagrįstumą. Išlaidas, kurios susijusios su kitomis tiekėjo veiklomis ar tiekėjo veiklomis pagal kitus užsakymus, tiekėjas apmoka pats;

32.2. pasiūlymo vertinimo metu vertinama tik ta šio kainos apskaičiavimo būdo sudėtinė dalis, kuri nustatyta vadovaujantis Metodikos 10.1–10.4 papunkčiais;

32.3. pirkimo dokumentuose ir sutartyje turi būti nurodyta, kad į faktiškai patirtas išlaidas negali būti įtrauktas tiekėjo pelnas;

32.4. rekomenduojama sutartyje numatyti, kad sutarties vykdymo metu priimami tiekėjo sprendimai, susiję su faktinėmis išlaidomis, su pirkimo vykdytoju turi būti derinami iš anksto.

33. Nustačius sutarties vykdymo išlaidų atlyginimo kainodarą, pradinės sutarties vertė bus lygi maksimaliai pirkimui skirtai lėšų sumai pirkimo dokumentuose ir sutartyje nurodytų prekių, paslaugų įsigijimui.

## **TREČIASIS SKIRSNIS DARBŲ SUTARČIŲ KAINOS APSKAIČIAVIMO BŪDAI**

### **Fiksuota kaina**

34. Fiksuotos kainos kainodara gali būti nustatoma, kai:

34.1. pirkimo vykdytojas žino darbų apimtį, tačiau negali pakankamai tiksliai prognozuoti darbų kiekių, arba

34.2. nors gali pakankamai tiksliai prognozuoti darbų apimtį ir jų kiekius, tačiau rizika dėl galimos darbų kiekių svyravimo perduodama tiekėjui.

35. Pirkimo dokumentuose ir sutartyje nustačius fiksuotą kainą:

35.1. pasiūlymo vertinimo metu yra vertinamas tiekėjo siūlomos kainos dydis. Tiekėjo pasiūlymo kaina turi apimti ir tuos darbus, kurie nors ir nebuvo tiesiogiai nustatyti pirkimo dokumentuose ir sutartyje, bet yra būtini sutarčiai įvykdyti, o tiekėjas turėjo ir galėjo juos numatyti ir įvertinti dar iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos;

35.2. pirkimo vykdytojas už visą pirkimo dokumentuose ir sutartyje numatytą pirkimo objektą sumoka tiekėjo pasiūlyme nurodytą kainą;

*Pavyzdžiui, pirkimo dokumentuose ir sutartyje pirkimo vykdytojas nurodo, kad perkami vamzdžių klojimo darbai nuo objekto A iki B (projektinis kiekis 2000 m), už kuriuos tiekėjui bus*

*mokama fiksuota kaina. Darbų vykdymo eigoje paaiškėja, kad realus atstumas nuo objekto A iki B yra 180 m mažesnis ar didesnis, atitinkamai reikia pakloti mažiau ar daugiau vamzdžių, nei numatyta pirkimo dokumentuose ir sutartyje. Šiuo atveju tiekėjui vis tiek turės būti sumokėta sutartyje numatyta fiksuota kaina.*

35.3. Darbų projekto sąnaudų kiekių žiniaraščiuose (jeigu yra) nurodyti dydžiai – statybos produktų kiekis, įrenginių, mechanizmų skaičius ir statybos darbų (statinio, jo elementų baigtinių darbų ir jiems atlikti reikalingų resursų) apimtis (išreikšta statybos darbų vienetais) – yra apytikriai ir neturi būti laikomi faktiniu ir tiksliu darbų, kuriuos darbų rangovui reikia atlikti, kiekiu. Jei tiekėjo įvykdytų darbų faktinis kiekis skiriasi nuo nurodyto perkamo kiekio (nurodyto statinio projekto kiekių žiniaraštyje ar kitame dokumente), laikoma, kad šie didesni ar mažesni darbų kiekiai buvo įskaičiuoti į mokėtiną pagal sutartį kainą, t. y. nepriklausomai nuo faktinio atliktų darbų kiekio sutarties kaina negali būti keičiama. Taikant šį metodą didesni atliktų darbų kiekiai nelaikomi papildomais darbais, o mažesni – atsisakomais darbais. Sutartyje rekomenduojama numatyti sutarties kainos keitimo dėl keičiamų kiekių (apimčių) sąlygas ir tvarką remiantis Įstatymais ir Civiliniu kodeksu.

35.4. pirkimo vykdytojas turi nustatyti pakankamą pasiūlymų pateikimo terminą ir suteikti galimybę tiekėjui susipažinti su visa informacija, susijusia su pirkimo objektu ir reikalinga tiekėjo pasiūlymui parengti, taip pat apžiūrėti darbų atlikimo vietą, kad tiekėjas galėtų įvertinti išlaidas ir pateikti fiksuotos kainos pasiūlymą;

35.5. sutartyje turi būti aiškiai nustatyta, kaip su tiekėju bus atsiskaitoma už atliktus darbus (*pavyzdžiui, gali būti nustatomas atsiskaitymas dalimis: procentiškai, etapais ir panašiai*).

*Pavyzdžiui, sutartyje nustatyta, kad atsiskaitoma bus procentiškai, per 20 dienų sumokant tam tikrą sutartyje numatytą procentą nuo sutarties kainos, tiekėjui pabaigus atitinkamą etapą: už pirmą etapą mokama 20 procentų nuo sutarties kainos, už antrą – 15 procentų, už trečią – 35 procentai, už ketvirtą – 30 procentų.*

36. Nustačius fiksuotos kainos kainodarą, pradinės sutarties vertė yra lygi tiekėjo pasiūlymo kainai.

### **Fiksuotas įkainis**

37. Fiksuoto įkainio kainodara gali būti nustatoma, kai pirkimo vykdytojas moka tiekėjui už faktiškai atliktus darbus:

37.1. pirkimo vykdytojas gali pakankamai tiksliai prognozuoti darbų apimtį ir kiekius ir prisiima riziką dėl jų pokyčių, arba

37.2. perkant darbus, kai pirkimo vykdytojas negali pakankamai tiksliai prognozuoti darbų apimties ir (ar) kiekių.

38. Pirkimo dokumentuose ir sutartyje nustačius fiksuoto įkainio kainodarą pirkimo vykdytojas:

38.1. kai pakankamai tiksliai gali prognozuoti darbų apimtį ir kiekius:

38.1.1. pirkimo dokumentuose ir sutartyje turi nurodyti darbų aprašymą, medžiagų specifikacijas ir preliminarinius darbų kiekius, o tiekėjai, teikdami pasiūlymus, nurodytus darbus turi įkainoti. Sutartyje rekomenduojama numatyti, sutarties kainos keitimo dėl keičiamų kiekių (apimčių) sąlygas ir tvarką remiantis Įstatymais ir Civiliniu kodeksu;

38.1.2. pasiūlymų vertinimo metu vertina įkainių, padaugintų iš preliminarių darbų kiekių, sumą;

38.1.3. turi sumokėti tiekėjui už faktinį atliktų, sutartyje numatytų, darbų kiekį pagal darbų įkainius, neviršijant pradinės sutarties vertės, o jei numatytas galimas pokytis – ir numatytos pokyčio sumos. Darbai, viršijantys šiame papunktyje numatytas vertes, gali būti įsigijami atliekant sutarties keitimą įstatymuose nustatyta tvarka.

38.1.4. pradinės sutarties vertė bus lygi laimėjusio tiekėjo pasiūlymo kainai, apskaičiuotai sudauginus preliminarius darbų kiekius iš laimėjusio tiekėjo pasiūlytų įkainių.

38.2. kai perkami darbai ir pirkimo vykdytojas negali pakankamai tiksliai prognozuoti darbų apimties ir (ar) kiekių:

38.2.1. pirkimo dokumentuose ir sutartyje turi nurodyti darbų aprašymą, medžiagų specifikacijas ir minimalius, preliminarius arba maksimalius darbų kiekius bei maksimalią pirkimui skirtą lėšų sumą, o tiekėjai, teikdami pasiūlymus, nurodytus darbus turi įkainoti;

38.2.2. pasiūlymo vertinimo metu yra vertinamas įkainio dydis ar įkainių suma. Jei pirkimo objektas susideda iš skirtingų darbų ir pirkimo vykdytojas pirs skirtingus jų kiekius, vertinant pasiūlymą, vertinama įkainių, padaugintų iš minimalių ar preliminarių kiekių arba lyginamųjų koeficientų, suma (lyginamasis koeficientas turėtų būti suprantamas kaip perkamo objekto sudėtinių dalių kiekio proporcinis pasiskirstymas).

*Pavyzdžiui savivaldybės administracija perka jos teritorijoje esančių ugdymo įstaigų sienų dažymo darbus, iš anksto negali prognozuoti tikslios darbų apimties. Pirkimo dokumentuose nurodo dažymo darbų aprašymą, medžiagų specifikacijas, minimalius ar preliminarius darbų kiekius, kurie bus naudojami tik vertinimui, maksimalią pirkimui skirtą lėšų sumą ir nustato, jog bus perkama pagal poreikį. Vertinamas 1 m<sup>2</sup> sienos dažymo įkainis. Šiuo atveju perkančioji organizacija tiekėjui sumoka už faktiškai nudažytą sienos plotą pagal tiekėjo pasiūlytą įkainį, neviršijant maksimalios pirkimui skirtos lėšų sumos.*

38.2.3. pradinės sutarties vertė bus lygi maksimaliai pirkimui skirtai lėšų sumai pirkimo dokumentuose ir sutartyje nurodytų darbų įsigijimui tiekėjo pasiūlyme nurodytais įkainiais.

### **Fiksuota kaina su peržiūra**

39. Fiksuotos kainos su peržiūra kainodara gali būti nustatoma esant Metodikos II skyriaus trečiojo skirsnio dalyje „Fiksuota kaina“ nurodytoms sąlygoms bei siekiant išlaikyti šalių sutartinių prievolių pusiausvyrą.

40. Nustačius fiksuotos kainos su peržiūra kainodarą, pradinės sutarties vertė yra lygi laimėjusio tiekėjo pasiūlymo kainai, nurodytai už visą perkamų darbų apimtį. Jei sutarties vertė buvo peržiūrėta pagal sutartyje nurodytas kainų peržiūros sąlygas, atitinkamai patikslinama (didėja arba mažėja) pradinės sutarties vertė.

### **Fiksuotas įkainis su peržiūra**

41. Fiksuoto įkainio su peržiūra kainodara gali būti nustatomas esant Metodikos II skyriaus trečiojo skirsnio dalyje „Fiksuotas įkainis“ nurodytoms sąlygoms bei siekiant išlaikyti šalių sutartinių prievolių pusiausvyrą.

42. Nustačius fiksuoto įkainio su peržiūra kainodarą, pradinės sutarties vertė apskaičiuojama kaip numatyta Metodikos II skyriaus trečiojo skirsnio dalyje „Fiksuotas įkainis“. Jei sutarties vertė buvo peržiūrėta pagal sutartyje nurodytas kainų peržiūros sąlygas, atitinkamai patikslinama (didėja arba mažėja) pradinės sutarties vertė.

### **Kintamas įkainis**

43. Kintamo įkainio kainodara gali būti nustatoma daliai sutarties (nenumatytiems darbams) kai pagrindinei sutarties daliai taikoma fiksuoto įkainio arba fiksuoto įkainio su peržiūra kainodara, tačiau sutarties vykdymo metu gali atsirasti darbų, kurie nėra įtraukti į pirkimo dokumentus ir sutartį, nes jų iš anksto negalima numatyti, tačiau jie yra būtini, norint tinkamai įvykdyti sutartį ir perkamų darbų kintamą įkainio dalį galima nustatyti pagal Rekomendacijose dėl statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo<sup>2</sup> (toliau – Rekomendacijos) numatytus įkainius.

44. Pirkimo dokumentuose ir sutartyje nustačius dalies sutarties kintamo įkainio kainodarą:

44.1. Kintamas įkainis susideda iš dviejų dalių – kintamos dalies ir tiekėjo pasiūlyto priedo ar nuolaidos, kuri skaičiuojama santykinu dydžiu (procentais). Pirkimo vykdytojas pirkimo dokumentuose turi nurodyti, kaip apskaičiuojama kintama dalis (*pavyzdžiui, prie užsakymo pateikimo metu aktualioje (naujausioje) Rekomendacijų redakcijoje nurodytų įkainių pridėdant tiekėjo pasiūlytą priedą ar atimant nuolaidą*) ir turi nurodyti darbų, kuriems taikomas šis kainodaros būdas, apimtis (*pavyzdžiui 15 (penkiolika) procentų nuo pradinės sutarties vertės*);

44.2. vertinimo metu šią pasiūlymo dalį siūloma vertinti pagal pateiktą pavyzdį:

*Pavyzdžiui tiekėjo pasiūlymo kaina, paskaičiuota pagal Metodikos I skyriaus trečiojo skirsnio dalis „Fiksuotas įkainis“ yra 10 000,00 Eur. Pirkimo vykdytojas numatė galimybę pirkti iki 10 procentų darbų taikant kintamo įkainio kainodarą, t.y. iki 1000,00 Eur. Tiekėjas šiai sutarties daliai pasiūlė 3 proc. nuolaidą nuo Rekomendacijose nurodomų įkainių. Vertinimui apskaičiuojama ši pasiūlymo dalis taip: 1000-3 procentų = 970,00 Eur. Viso pasiūlymo kaina pasiūlymų palyginimui 10 970,00 Eur.*

45. Nustačius kintamo įkainio kainodarą daliai sutarties (nenumatytiems darbams), ši dalis į pradinės sutarties vertę neįskaičiuojama.

### **Sutarties vykdymo išlaidų atlyginimas**

<sup>2</sup> Rekomendacijos dėl statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo yra registruojamos ir skelbiamos valstybės įmonės Statybos produkcijos sertifikavimo centro tvarkomame Juridinių asmenų, fizinių asmenų ir mokslo įstaigų parengtų rekomendacijų dėl statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo registre. Valstybės įmonei Statybos produkcijos sertifikavimo centrui Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. spalio 26 d. įsakymu Nr. D1-492 yra pavesta registruoti ir skelbti nustatyta tvarka parengtas rekomendacijas dėl statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo.

46. Sutarties vykdymo išlaidų atlyginimo kainodara nustatomas daliai sutarties, kai pagrindinei sutarties daliai taikoma fiksuoto įkainio arba fiksuoto įkainio su peržiūra kainodara, tačiau sutarties vykdymo metu gali atsirasti papildomų, nei nuo tiekėjo, nei nuo pirkimo vykdytojo nepriklausančių, išlaidų, kurios nėra įtrauktos į pirkimo dokumentus ir sutartį, nes jų iš anksto negalima numatyti, tačiau jos yra būtinos, norit tinkamai įvykdyti sutartį ir šių išlaidų kintamos įkainio dalies negalima nustatyti pagal Rekomendacijose numatytus įkainius, *pavyzdžiui įvairūs leidimai, rinkliavos ir pan., kurių kainą galima objektyviai nustatyti.*

47. Pirkimo dokumentuose ir sutartyje nustačius dalies sutarties vykdymo išlaidų atlyginimo kainodarą:

47.1. turi nurodyti išlaidų, kurioms taikomas šis kainodaros būdas, apimtis (*pavyzdžiui 5 (penki) procentai nuo pradinės sutarties vertės*);

47.2. pirkimo dokumentuose ir sutartyje turi būti nurodyta, kad į faktiškai patirtas išlaidas negali būti įtrauktas tiekėjo pelnas;

47.3. rekomenduojama sutartyje numatyti, kad sutarties vykdymo metu priimami tiekėjo sprendimai, susiję su faktinėmis išlaidomis, su pirkimo vykdytoju turi būti derinami iš anksto.

48. Nustačius sutarties vykdymo išlaidų atlyginimo kainodarą daliai sutarties (nenumatytiems darbams), ši dalis į pradinės sutarties vertę neįskaičiuojama.

### **III SKYRIUS KAINOS APSKAIČIAVIMAS KEIČIANT SUTARTĮ**

#### **PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS**

49. Sutarties kaina gali būti keičiama taikant peržiūros ir (ar) kiekio (apimties) keitimo sąlygas.

50. Susitarimai dėl peržiūros ir (ar) kiekio (apimties) keitimo turi būti įforminti raštu, pagrįsti dokumentais, šalių suderinti ir laikomi sudėtine sutarties dalimi.

51. Jei sutarties kaina buvo peržiūrėta pagal sutartyje nurodytas peržiūros sąlygas, atitinkamai patikslinama (didėja arba mažėja) pradinės sutarties vertė.

*Pavyzdžiui, sudarant sutartį pradinė sutarties vertė buvo 1000,00 eurų. Sutartyje buvo nustatytos peržiūros sąlygos dėl kainų lygio pokyčio ir peržiūrėjus pagal šias sąlygas sutarties kaina padidėjo iki 1100,00 eurų. Tokiu atveju atskiro sutarties kainos pakeitimo vertė (50 procentų) turi būti skaičiuojama nuo pakeistos pradinės sutarties vertės –1100,00 eurų (atskiru sutarties kainos pakeitimu įsigyjamų papildomų darbų, paslaugų ar prekių vertė negali viršyti 550,00 eurų).*

52. Jei sutarties kaina buvo pakeista pagal sutartyje nurodytas kiekio (apimties) keitimo sąlygas, pradinės sutarties vertė nesikeičia.

53. Jei sutartis buvo pakeista kitais, nei sutartyje nurodytais pagrindais, pradinės sutarties vertė nesikeičia.

#### **ANTRASIS SKIRSNIS PERŽIŪRA**

54. Peržiūra galima kai peržiūros sąlygos iš esmės nepakeičia sutarties pobūdžio ir, neatsižvelgiant į jų piniginę vertę, jos iš anksto buvo aiškiai, tiksliai ir nedviprasmiškai suformuluotos pirkimo dokumentuose ir sutartyje, nurodant:

54.1. aplinkybes, kurioms atsiradus atliekama peržiūra, taip pat statistinių rodiklių šaltinius, kai peržiūra vykdoma remiantis jų duomenimis;

54.2. sutarties kainos perskaičiavimo formulę. Perskaičiavimo formulė kainodaros taisyklėse gali būti pateikta tiek matematiniais simboliais, tiek verbaliu būdu (aprašyta žodžiais). Sutarties kainą peržiūrint antrą ir vėlesnę kartą, perskaičiavimo formulė turi būti taikoma ne visai pradinės sutarties verte, bet tik neišpirktiems pagal sutartį prekių, paslaugų, darbų kiekiams.

*Pavyzdžiui, perskaičiavimo formulė gali būti nurodyta ne tik visai kainai ar įkainiui, bet ir jų sudedamosioms dalims, tačiau tokiu atveju svarbu, kad pirkimo vykdytojas pirkimo dokumentuose (rengiant pasiūlymo formą, į kurią tiekėjai surašo siūlomas kainas ar įkainius ir pan.) reikalautų tiekėjų nurodyti tokią informaciją, kuri jam perskaičiuojant kainos ar įkainio sudedamąsias dalis leistų turėti aiškias jų reikšmes ir nustatyti jų svarbumą galutiniam įkainiui ar kainai.*

54.3. peržiūros momentą bei dažnumą. Peržiūros momentas gali būti nustatytas arba konkrečia data, arba tam tikru įvykiu, arba šių būdų deriniu. Nustatant peržiūros momentą, reikia įvertinti laiką, kuris būtinas statistinių rodiklių apskaičiavimui ir paskelbimui;

*Pavyzdžiui, sutartyje gali būti nustatyta, kad sutarties kaina peržiūrima kiekvienų metų kovo 1 d., jeigu kainų pokytis, lyginant einamųjų metų sausio mėnesio kainas su praėjusių metų sausio mėnesio kainomis, yra didesnis kaip 5 procentai.*

54.4. momentą, nuo kurio įsigalioja pakeistos sutarties kainos ar įkainiai ir už kurias prekes, paslaugas ir (ar) darbus bus mokama senosiomis kainomis ar įkainiais, o už kurias – pakeistomis (-ais);

54.5. skirtingas peržiūros taisykles skirtingoms sutarties objekto sudėtinėms dalims (kai sutarties objektą sudaro skirtingos sudėtinės dalys), jei to reikia.

### **TREČIASIS SKIRSNIS KIEKIŲ (APIMČIŲ) KEITIMAS**

55. Kiekio (apimties) keitimas galimas:

55.1. kai kiekio (apimties) keitimo sąlygos iš esmės nepakeičia sutarties pobūdžio ir, neatsižvelgiant į jų piniginę vertę, jos iš anksto buvo aiškiai, tiksliai ir nedviprasmiškai suformuluotos pirkimo dokumentuose ir sutartyje, nurodant galimų keitimų apimtį, pobūdį ir aplinkybes, kuriomis tai gali būti atliekama.

55.2. kitais, sutartyje nenumatytais atvejais – vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo 89 straipsniu, Pirkimų įstatymo 97 straipsniu ir Gynybos ir saugumo pirkimų įstatymo 53 straipsniu.

56. Pirkimo vykdytojas, apskaičiuodamas atsisakomų arba įsigyjamų papildomų darbų kainas (keičiant darbus, jų kaina skaičiuojama kaip vieno darbo atsisakymas ir papildomų darbų įsigijimas) pagal kiekio (apimties) keitimo sąlygas, taiko žemiau pateikiamus būdus prioritetine tvarka, t. y. tik nesant galimybės taikyti aukščiau esantį būdą, gali būti taikomas žemiau esantis būdas:

56.1. pritaikant tiekėjo pasiūlyme nurodytus darbų įkainius;

56.2. jei įmanoma, išskaičiuojant kainos dalį iš sutartyje numatyto įkainio, pavyzdžiui, tinkavimo įkainį išskaičiuojant iš sutartyje numatyto „Tinkavimas, glaištymas, dažymas“ darbo įkainio;

56.3. pritaikant sutartyje numatytus panašių darbų įkainius. Panašius darbus turi pagrįsti ir nustatyti pirkimo vykdytojas.

*Pavyzdžiui, sutartyje numatyti 1 mm storio skardos palangių apskardinimo darbai. Paaiškėjus, kad reikia atlikti papildomus apskardinimo darbus (apskardinti angokraščius ar papildomus parapetus ir panašiai) galima pritaikyti tokį skardinimo įkainį;*

57. įvertinant pagrįstas tiesiogines (darbo užmokesčio ir su juo susijusius mokesčius, statybos produktų ir įrengimų, mechanizmų sąnaudas) bei netiesiogines (pridėtines, statybvietės ir pelno) išlaidas pagal šios Metodikos priedo „Tiesioginių ir netiesioginių išlaidų apskaičiavimo taisyklės“ nuostatas.

---

Kainodaros taisyklių nustatymo  
metodikos priedas

**TIESIOGINIŲ IR NETIESIOGINIŲ IŠLAIDŲ APSKAIČIAVIMO TAISYKLĖS**

	<b>Išlaidos</b>	<b>Atsisakomi darbai</b>	<b>Papildomai įsigijami darbai</b>
Tiesioginės išlaidos	Darbo užmokestis	Darbo užmokesčio sąnaudos negali būti mažesnės už pasiūlymų pateikimo momentu galiojusiose Rekomendacijose dėl statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo <sup>1</sup> (toliau – Rekomendacijos) numatytą resursų poreikį ir nustatytas kainas, kartu įvertinant pridėtines išlaidas, kurios negali būti mažesnės kaip 30 procentų, skaičiuojant nuo darbo užmokesčio sumos.	Darbo užmokesčio sąnaudos negali būti didesnės už papildomų darbų įsigijimo momentu galiojančiose Rekomendacijose numatytą resursų poreikį ir nustatytas kainas, kartu įvertinant pridėtines išlaidas, kurios negali būti didesnės kaip 30 procentų, skaičiuojant nuo darbo užmokesčio sumos.
	Statybos produktai ir įrengimai	Statybos produktų ir įrengimų kaina nustatoma: - įvertinant statinio statybos darbų skaičiuojamosios kainos, kuri apskaičiuojama pagal pasiūlymų pateikimo momentu galiojusias Rekomendacijas, ir tiekėjo pasiūlyme nurodytos kainos santykį bei gautą reikšmę padauginant iš statybos produktų ir įrengimų kainos, nustatytos pagal pasiūlymų pateikimo momentu galiojusiose Rekomendacijose numatytą statybos produktų ir įrengimų kainą; - jei taikant Rekomendacijas statybos produktų ir įrengimų kainos negalima nustatyti, ji turi atitikti pasiūlymo pateikimo momentu galiojusią vidutinę rinkos kainą, kuri nustatoma įvertinus ne mažiau kaip trijų kitų toje rinkoje esančių ūkio subjektų statybos produktų ir įrengimų kainas (jeigu tiek ūkio subjektų yra rinkoje); - tais atvejais, kai kitų ūkio subjektų statybos produktų ir įrengimų kainas galima gauti tik realiu laiku (t. y. pasiūlymai neteikiami praėjusiam laikotarpiui), statybos produktų ir įrengimų kaina gali būti nustatoma pagal galiojančią vidutinę rinkos	Statybos produktų ir įrengimų kaina negali būti didesnė nei tiekėjo patiriamos išlaidos jiems įsigyti ir yra nustatoma: - įvertinant statinio statybos darbų skaičiuojamosios kainos, kuri apskaičiuojama pasiūlymo pateikimo momentu galiojusias Rekomendacijas ir tiekėjo pasiūlyme nurodytos kainos santykį ir gautą reikšmę padauginant iš statybos produktų ir įrengimų kainos, nustatytos pagal papildomų darbų įsigijimo momentu galiojančiose Rekomendacijose numatytą statybos produktų ir įrengimų kainą. - jei taikant Rekomendacijas statybos produktų ir įrengimų kainos negalima nustatyti, ji negali būti didesnė nei tiekėjo patiriamos išlaidos statybos produktams ir įrengimams įsigyti ir negali būti didesnė už vidutinę rinkos kainą, kuri nustatoma įvertinus ne mažiau kaip trijų kitų toje rinkoje esančių ūkio subjektų statybos produktų ir įrengimų kainas (jeigu tiek ūkio subjektų yra rinkoje). Į tiekėjo patiriamas išlaidas neįtraukiamos pridėtines išlaidos.



Išlaidos		Atsisakomi darbai	Papildomai įsigijami darbai
		kainą, įvertinus kainos pokytį nuo pasiūlymų pateikimo pabaigos iki atsisakomų darbų momento. Kainos pokytis vertinamas naudojant Lietuvos statistikos departamento skelbiamus statistikos rodiklius.	
	Mechanizmai	<p>Mechanizmų kaina nustatoma:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- įvertinant statinio statybos darbų skaičiuojamosios kainos, kuri apskaičiuojama pagal pasiūlymų pateikimo momentu galiojusias Rekomendacijas, ir tiekėjo pasiūlyme nurodytos kainos santykį ir gautą reikšmę padauginant iš mechanizmų kainos, nustatytos pagal pasiūlymų pateikimo momentu galiojusiose Rekomendacijose numatytą mechanizmų kainą;</li> <li>- jei taikant Rekomendacijas mechanizmų kainos negalima nustatyti, ji turi atitikti pasiūlymų pateikimo momentu galiojusią vidutinę rinkos kainą, kuri apskaičiuojama pagal atsisakomų statybos produktų ir įrengimų vidutinės rinkos kainos nustatymo taisyklės.</li> </ul>	<p>Mechanizmų kaina negali būti didesnė nei tiekėjo patiriamos sąnaudos papildomiems darbams atlikti ir yra nustatoma:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- įvertinant statinio statybos darbų skaičiuojamosios kainos, kuri apskaičiuojama pagal pasiūlymo pateikimo momentu galiojusias Rekomendacijas ir tiekėjo pasiūlyme nurodytos kainos santykį ir gautą reikšmę padauginant iš statybos produktų ir įrengimų kainos, nustatytos pagal papildomų darbų įsigijimo momentu galiojančiose Rekomendacijose numatytą mechanizmų kainą;</li> <li>- jei taikant Rekomendacijas mechanizmų kainos negalima nustatyti, ji negali būti didesnė nei tiekėjo patiriamos išlaidos mechanizmams įsigyti ir negali būti didesnė už vidutinę rinkos kainą, kuri nustatoma įvertinus ne mažiau kaip trijų kitų toje rinkoje esančių ūkio subjektų mechanizmų kainas (jeigu tiek ūkio subjektų yra rinkoje). Į tiekėjo patiriamas išlaidas neįtraukiamos pridėtinės išlaidos.</li> </ul>
Netiesioginės išlaidos	Pridėtinės išlaidos	Pridėtinės išlaidos negali būti mažesnės už pasiūlymų pateikimo momentu galiojusiose Rekomendacijose numatytą dydį ir skaičiuojamos tik nuo darbo užmokesčio sumos.	Pridėtinės išlaidos negali būti didesnės už papildomų darbų įsigijimo momentu galiojančiose Rekomendacijose numatytą dydį ir skaičiuojamos tik nuo darbo užmokesčio sumos.
	Statybvietės išlaidos	Statybvietės išlaidos negali būti mažesnės už sutartyje nurodytas statybvietės išlaidas, o jei tokių duomenų sutartyje nėra, statybvietės išlaidos neturi būti mažesnės kaip 9 procentai nuo statybos darbų skaičiuojamosios kainos.	Statybvietės išlaidos negali būti didesnės už sutartyje nurodytas statybvietės išlaidas, o jei tokių duomenų sutartyje nėra, statybvietės išlaidos neturi būti didesnės kaip 9 procentai nuo statybos darbų skaičiuojamosios kainos.
	Pelno dydis	Pelno dydis turi būti ne mažesnis už sutartyje nurodytąjį, o jei tokių duomenų sutartyje nėra, ne mažesnis kaip 5 procentai nuo tiesioginių ir pridėtinių išlaidų sumos.	Pelno dydis turi būti ne didesnis už sutartyje nurodytąjį, o jei tokių duomenų sutartyje nėra, ne didesnis kaip 5 procentai nuo tiesioginių ir pridėtinių išlaidų sumos.

---

<sup>1</sup> Rekomendacijos dėl statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo yra registruojamos ir skelbiamos valstybės įmonės Statybos produkcijos sertifikavimo centro tvarkomame Juridinių asmenų, fizinių asmenų ir mokslo įstaigų parengtų rekomendacijų dėl statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo registre. Valstybės įmonei Statybos produkcijos sertifikavimo centrui Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. spalio 26 d. įsakymu Nr. D1-492 yra pavesta registruoti ir skelbti nustatyta tvarka parengtas rekomendacijas dėl statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo.